

Aleg. 240.

Sprawozdanie

komisji prawniczej o przedłożeniu Wydziału krajowego co do uregulowania sprawy podwód.

Wysoki Sejmie!

Komisya prawnicza miała sobie uchwałą Wys. Sejmu przekazaniem sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 13. kwietnia 1890 r. do L. W. kr. 47.801/89 o uregulowaniu sprawy podwodowej.

Wydział krajowy ułożył to sprawozdanie, wywięzując się z danego mu przez Wys. Sejm (dnia 23. listopada 1889 r.) polecenia zbadania tego przedmiotu i przedstawienia odpowiednich wniosków z uznania godną gruntownością, i wykazuje wyczerpująco, jak potrzebnem jest uregulowanie raz tej sprawy, od lat tylu załatwienia oczekującej, — jak tego i poseł Okuniewski we wniosku swoim w roku zeszłym żądał.

Komisya prawnicza już w sprawozdaniu swoim o tym wniosku pod dniem 16. listopada 1889 r. do L. s. 1.387 wskazała, że przestarzałe rozporządzenia i patenta w sprawie podwód nie odpowiadają stosunkom nowoczesnym, i że potrzeba nowej, sprawiedliwej ustawy jest oczywistą.

Wszakże nawet w terażniejszym stanie rzeczy stopa wynagrodzenia $2\frac{1}{2}$ centa od konia i kilometra jest w porównaniu z innymi krajami monarchii tak niską i nieodpowiednią, że obowiązanych do dostarczania podwód w wysokim stopniu krzywdzi; co więcej, nie może być ściśle nawet uważaną za wynagrodzenie, ale jest raczej nałożeniem ciężaru bardzo dotkliwego na posiadaczy zaprzęgów, jako prestacyi szczegółowo ich obciążającej a nie odpowiadającej zasadzie równego rozkładu prestacyj publicznych na ogół.

To też gminy uciążone od wielu lat dotyczącymi rozporządzeniami, dopominają się o uchylenie tej tak niesprawiedliwej i krzywdzącej ich stopy wynagrodzenia niedostatecznego, i o podwyższenie tegoż; a także w roku bieżącym wniesione były petycye do Wys. Sejmu w tej samej sprawie.

Jeżeli komisya prawnicza nie już w roku zeszłym wzywała Rząd do przedłożenia projektu takiej ustawy, aczkolwiek jej potrzebę uznawała, to dla tego, iż przez wzgląd na dawniejszą dyskusję w tym przedmiocie odbytą i obietnicę Rządu, że uporządkowanie tej kwestyi ostatecznie nastąpi, że zaś gwoli temu jeszcze porozumienie z rządem węgierskim przeprowadzić należy, pragnęła naprzód mieć zbadaną okoliczność, ażali do tego porozumienia z tym rządem raz już przyjdzie, jak rokowania te stoją i kiedy sfinalizowania tej sprawy spodziewać się można.

W tym celu wezwano Wydział krajowy do zbadania rzeczy i stosownie do tego o przedłożenie odpowiednich wniosków, które obecnie przedłożone zostały.

Sprawozdanie Wydziału krajowego wykazuje, od jak dawna Rząd tę sprawę odwleka i w zawieszeniu pozostawia; ilekrotnie już Wydział krajowy przez te lata upominał się o jej załatwienie, wykazuje, że mimo chwilowo Wydział, względnie fundusz krajowy sam się do ulg w tym kierunku przyczyniał, acz do tego żadnego obowiązku nie miał i nie ma. — ile ze dostarczanie podwód dla wojska i żandarmeryi lub dla organów władzy rządowej nie kogo innego, jak tylko skarb państwa do ponoszenia kosztów odpowiedniego wynagrodzenia obowiązują musi, Rząd jednak ten stan prowizoryczny bez końca przedłuża. Wydział krajowy zakończył więc wnioskiem: Wysoki Sejm raczy uchwalić: „wzywa się Rząd, aby w jak najkrótszym czasie zechciał przystąpić do uregulowania sprawy podwód w drodze ustawodawczej, mianowicie przez oznaczenie wynagrodzenia za dostarczone podwody, w wysokości stosunkom tutejszo-krajowym odpowiadającej“. Komisya prawnicza zalecając ten wniosek Wydziału krajowego Wys. Sejmowi do przyjęcia, sądzi jednak, iżby należało dołączyć do niego dodatek z wezwaniem rządu, aby tenże, zanim to w drodze ustawodawczej nastąpi, podniósł od 1. stycznia 1891 r. wynagrodzenie za podwody w drodze administracyjnej do stopy w innych krajach monarchii, a mianowicie w krajach ościennych praktykowany, a to celem słusznego i lepszego już teraz wynagrodzenia stron dostarczających podwody.

Komisya prawnicza wnosi przeto :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd:

- I. aby w jak najkrótszym czasie przystąpił do uregulowania sprawy podwód w drodze ustawodawczej, mianowicie przez oznaczenie wynagrodzenia za dostarczane podwody w wysokości stosunkom tutejszo-krajowym odpowiadającej;
- II. aby, zanim to nastąpi, podniósł od 1. stycznia 1891 r. wynagrodzenie za podwody w drodze administracyjnej do wysokości w innych krajach monarchii, mianowicie w krajach ościennych praktykowanej.

(Tem załatwione zostają petycje gmin Gaj, Libertów, Mogilany i miasta Liska z roku bieżącego do L. s. 105, 107, 205 i 659).

Lwów dnia 20. listopada 1890.

Przewodniczący :

Zoll.

Sprawozdawca :

Weigel.